

№14 жалпы орта білім беретін мектебі

Көркем еңбек пәнінен ашық сабак

«Электр энергиясы»

5 «А» сынып

Откізген: Бегалиева С.Б.

2023-2024 оқу жылы

Мектеп: №14 жалпы орта білім беретін мектеп

Сынып: 5 «А»

Мұғалімнің аты-жөні: Бегалиев Сағындық Бектасұлы

Сабак тақырыбы	Электр энергиясы
Осы сабакта қол жеткізілетін оку мақсаттары	5.2.5.5. Тұрақты ток көздерін пайдалану арқылы қарапайым бүйім құрастыру .
Сабак мақсаттары	Гальваникалық элемент және электротехникалық арматура жұмыстарын зерттеп, өз ойларын білдіру, электромагнит жасау барысында үзілісіз ток көздерімен электр қуат өткізгіштер мен тәжірибе жүргізу.
Жетістік критерийлері	<ul style="list-style-type: none"> • Электр энергиясының көздері турали мәліметтерді айтып беру. • Электр энергиясының түрлерін ажыраты білу. • Қауіпсіздік ережесін сақтау. • Қол шамның құрылышын зерттеп анықтау.
Тілдік мақсаттар	Талқылау сұрақтары; Электр құрылғылары өздігінен жұмыс жасай алады ма? Диалог: Оқушыларды кәсіби бағдарлау үшін электр мамандығы турали сөйлесіңіз?
Құндылықтарды дарыту	<ul style="list-style-type: none"> - оқушылар тапсырманы талқылау барысында бір-бірімен ынтымақтастық қарым-қатынаста болады - жаңа тақырыпты менгеруде жауапкершіліктің болуы ескеріліп отырады. <p>Құндылықтарды дарыту сабакта электр қуатының негізгі көздері турали жалпы мәліметтерді талқылау арқылы жүзеге асады.</p>
АКТ қолдану дағдылары	Интербелсенді тақта. Интернет желісінен электр қуатының негізгі көздері турали жалпы мәліметтерді іздестіру. Ноутбук.
Бастапқы білім	Оқушылар бастапқыдан электр энергиясының көздері турали мәліметтерді білуі керек? (негізгі ұғымдар, фактілер, формуласалар, терориялар)

Сабак барысы

Сабактың жоспарланған кезеңдері	Сабактағы жоспарланған іс-әрекет	Ресурстар
Сабактың басы	<p>Сабак басында:</p> <p>Қыздыру : кіріспе, сөйлесу.</p> <p>Сабак тақырыбымен танысу</p> <ul style="list-style-type: none"> - оку және сабак мақсаттарын анықтап алу - плакаттардан, интербелсенді тақтадан сабак тақырыбына сай материалдарды көрсету. - мұғалім оқушыларға көрсету үшін ток 	Суреттер, плакаттар, интербелсенді тақта, ток көздері үлгілері

	<p>көздерін батареяның түрлері көрсетеді. Оқушылармен әңгіме барысында және де басқа ток көздерін естеріне түсіреді.</p>	
Сабактың ортасы	<p>1. Электр ток көзі дегеніміз не? 2. Электр тогін тұтынушы? 3. Тұйықтаушы және ажыратушы құрылғылар? 4. Өзара жалғастыруыш өткізгіштер? 5. Берілген схеманың элементтерін атап етіндер? 6. Осы схемаға сай элементтерді жинақтап тізбек жасандар. 7. Схеманың жұмысқа жарамдылығын тексеріндер.</p> <p>Оқушылар топпен шартты белгілерді қолдана отырып схема сымады.</p> <p>Дескриптор:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Схемаларды шартты белгілермен сымады. • Электртізбектерін, бөлшектерін ажыратма алды. • Сымба жұмыстарын түсіндіре алды. <p>1. Электр тізбегін жасау үшін не қажет болады? 2. Электр тізбегіндегі элементтерді бір-бірімен немен бекітеді? 3. Электр аспаптары тізбекке қалай бекітілетінін көрсететін сымба қалай аталауды?</p> <p>Оқушылар өз топтарымен электр конструкторды тізбектер арқылы жалғап ток көзіне жалғап шамды жағады.</p> <p>Дескриптор:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Электр тізбектерімен жұмыс кезінде қауіпсіздік ережесін сақтай алды. • Электр тізбектерін біреудің көмегінсіз жалғай алды. • Электр тізбектерінің бөлшектерін(шартты белгілерін) ажыратма алды. • Электр тізбегінің жұмыс істейтіндігін тексере алды. <p>Такырыппен танысу үшін «Лимоннан ток көзін алу» такырыбындағы бейне баянды көрсетеміз.</p> <p>Оқушылар үш лимонды бір-біріне оң және теріс бағыттары бойынша тізбектер ақылы жалғап LED шамының жанатынына тәжірибе жасайды.</p> <p>Дескриптор:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Тәжірибе кезінде қауіпсіздік ережесін сақтай алды. • Тәжірибе кезінде қандай материалдар қажеттілігін біледі. • Тәжірибе жасау барысында лимондарды жалғау кезінде оң 	<p>Ток көзі Көрнекілік таныстырылым материалдары Электр тоғы: Лимоннан электр энергиясын алу жолдары; видеоролик көрсету.</p> <p>және</p>

	<p>және теріс бағыттарды ажыратма алады.</p> <p>Корытынды сұрақтар.</p> <p>Сызбасыз және тиісті құжатсыз үйлерді тұрғызуға, машина, компьютер және басқада электротехникаларын жасауға болама?</p> <p>Сызба не үшін қажет?</p> <p>Қарапайым электр тізбегі қандай элементтерден тұрады?</p> <p>Ток көзі, ток сымы, лампочка, ажыратқыш сызбада қандай белгілермен белгіленеді?</p> <p>Электр тізбегінің сызбасын сыйзу?</p>	
Сабактың соны	<p>Мұғалім практикалық жұмыстың критерийлері көрсетілген бағалау парактарын оқушыларға ұсынады. Зерттеу жұмыстарын корытындылай келе оқушылар топтар арасында ток көздерінің қасиеттерін талдап және олардың неден жасалғанын қасиеттерін талдауы, олардан қай жерде қолданылуын талдап, зерттеп бағалау парактарына өзара бағаларын қояды.</p> <p>Рефлексия жүргізу мақсатында мұғалім оқушылардың алдына кері байланыс парактарын қояды. Оқушылар:</p> <ul style="list-style-type: none"> - нені білдім, нені үйрендім, - нені толық түсінбедім - немен жұмысты жалғастыру қажет деген тармақтарды толтырады 	

Анықтама

№14 жалпы орта білім беретін мектебінде 2023-2024 оқу жылының 31-қаңтар күні «Жарқын болашақ иесі – бүгінгі жас маман» атты жас мамандардың апталығы аясында, 5 «А» сыныбына ашық сабак өткізілді. Сабактың мақсаты Гальваникалық элемент және электротехникалық арматура жұмыстарын зерттең, өз ойларын білдіру, электромагнит жасаудың барысында үзілісіз ток көздерімен электр қуат өткізгіштер мен тәжірибе жүргізу.

Сабак басында плакаттардан сабак тақырыбына сай материалдар және ток көздері, батареяның түрлері көрсетілді. Оқушылармен әңгіме барысында және де басқа ток көздерін естеріне түсірді.

Сабак ортасында электр энергиясы, тұйықтаушы және ажыратушы құрылғылар, өзара жалғастырушы өткізгіштер, берілген схеманың элементтері атап өтілді. Осы схемаға сай элементтерді жинақтап тізбек жасалды. Схеманың жұмысқа жарамдылығы тексерілді. Оқушылар топпен шартты белгілерді қолдана отырып схема сымды. Оқушылар өз топтарымен электр конструкторды тізбектер арқылы жалғап ток көзіне жалғап шамды жақты. Ток көзі, ток сымы, лампочка, ажыратқыш сымбада қандай белгілермен белгіленетін және электр тізбегінің сымбасын сымды.

Сабак соңында практикалық жұмыстың критерийлері көрсетілген бағалау параграфы оқушыларға ұсынылды. Корытындылай келе, оқушылар ток көздерінің қасиеттерін талдап және олардың неден жасалғанын қасиеттерін талдауы, олардан қай жерде қолданылуын талдап, зерттең бағалау параграфына өзара бағаларын қойды. Рефлексия жүргізу мақсатында оқушылар «нені білдім, нені үйрендім», «нені толық түсінбедім», «немен жұмысты жалғастыру қажет» деген тармақтарды толтыруды.

